

ВЕЋУ ЗА СТУДИЈЕ ПРИ УНИВЕРЗИТЕТУ У БЕОГРАДУ

Одлуком Већа за студије при Универзитету у Београду од 02. априла 2024. године образована је Комисија за оцену и одбрану мастер рада кандидата Николе Стефановића под насловом „Схватање медицине у Евергетидском и Студеничком типичу“ (студијски програм: Религија у друштву, култури и европским интеграцијама) у саставу:

- проф. др Зоран Крстић, Православни богословски факултет Универзитета у Београду;
- проф. др Владан Таталовић, Православни богословски факултет Универзитета у Београду;
- проф. др Далибор Ђукић, Правни факултет Универзитета у Београду, ментор.

Након што је прегледала текст мастер рада, Комисија подноси Већу за студије при Универзитету у Београду следећи

РЕФЕРАТ о оцени мастер рада

БИОГРАФСКИ ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Никола Стефановић је рођен 18.07.1983. године у Прокупљу, Република Србија. Завршио је средњу Богословску школу „Свети Кирило и Методије“ у Нишу (Призрен) 2002. године, те је исте године уписао Богословски Институт при Богословском факултету у Београду. После завршетка Богословског Института наставља студије на Православном богословском факултету Универзитета у Београду. Дипломирао је 2016. године. Уписао је 2019. године интердисциплинарне мастер студије религиологије при Универзитету у Београду. Године 2024. након положених свих, програмом предвиђених, испита, предлаже тему за мастер рад код ментора проф. др Далибора Ђукића. Ожењен и отац двоје деце. Наставник верске наставе већ 20 година.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Мастер рад под насловом „Схватање медицине у Евергетидском и Студеничком типичу“ кандидата Николе Стефановића урађен је на 77 страна текста са одговарајућом литературом. Структуру рада осим увода и закључка чине три поглавља која су подељена на одговарајући број потпоглавља.

АНАЛИЗА РАДА ПО ПОГЛАВЉИМА

Прво поглавље настоји да контекстуално позиционира медицинске праксу у религији и религијској пракси медитеранског света који је претходио писању два типика чија компарација је предмет рада. Аутор полази од претпоставке да ни Свети Сава ни писац Евергетидског типика нису иноватори на пољу разумевања и практиковања медицине у религији, већ су настављачи дугачке традиције која је заснована на достигнућима како паганске (грчко-римске) тако и јудеохришћанске „религиозне медицине“. Прво поглавље је подељено на три потпоглавља. Прво потпоглавље се бави грчко-римском лекарском праксом која се одвијала углавном у светилиштима одређених богова (Асклепије, Аполон, Хигија, Ескулап) од стране лекара који су уједно били и свештеници у тим светилиштима и чије је лечење пацијената схватано као служба богу. Друго потпоглавље је посвећено кратком осврту на „религиозну медицину“ у Старом Завету, где су старозаветни свештеници, између осталих дужности, обављали и дужност лекара који је дијагностификовао и лечио разне болести. Н крају, трећи део првог поглавља је посвећен схватању медицине у списима Новог Завета, како од стране Месије Исуса који је као део своје месијанске службе лечио разне болеснике, тако и од стране апостола који су такође лечили болеснике, по угледу на Христа. Сва наведена три потпоглавља првог поглавља представљају неопходан и неизоставан контекст и матрицу за разумевање медицинске праксе у Евергетидском и Студеничком типичу, која се, по мишљењу аутора, развила из претпоставки античке и библијске медицине.

Друго поглавље представља својеврстан наративно-историјски увод у главни део рада, у којем су у два невелика дела изложени кратак историјат настанка манастира Студенице и Евергетидског маанстира као историјска потка за схватање практиковања медицине у њиховим типичима.

Треће поглавље је главни део рада који садржи детаљну анализу одредби оба типика којима је регулисана медицинска пракса у манастирима Богородице Добročинитељке и Студенице. Прво је изложен текст из Евергетидског типика у вези лечења и медицине, затим је дата његова краћа анализа а потом је дат тематски идентичан и текстуално сличан одломак из Студеничког типика. Упоредна анализа тематски истоветних текстова оба типика и њихов синоптички преглед дају потпун увид у обим Савине рецепције цариградског типика, али и његову редакцију на местима на којима је сматрао да праксу Евергетидског типика треба прилагодити ситуацији у изолованом манастиру као што је Студеница.

У Закључку су изнети главни налази анализе о схватању медицине у Евергетидском и Студеничком типичу.

ЗАКЉУЧАК

На основу анализе мастер рада *Схватање медицине у Евергетидском и Студеничком типу* кандидата Николе Стефановића, чланови Комисије су сагласни у оцени да је рад урађен у складу са пријавом и да је резултат одговарајућег самосталног теоријског истраживања. Користећи адекватне методе кандидат је успео да на методолошки добар начин анализира и изложи све релевантне сегменте одабране теме. Истраживањем кандидата избор теме је потврђен као ваљан, испуњен је циљ и добро је осмишљена и развијена основна концепција и структура рада. Адекватни методолошки приступи којима се кандидат служио као и резултати рада дају довољно основа за тврдњу Комисије да је кандидат направио рад који задовољава све критеријуме за позитивну оцену.

Имајући у виду рад и наведене констатације Комисија сматра да је мастер рад *Схватање медицине у Евергетидском и Студеничком типу* кандидата Николе Стефановића испунио услове за јавну одбрану.

Београд, 29. август 2025.

Комисија:

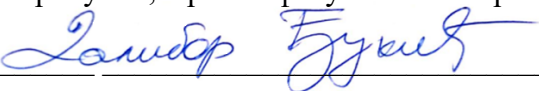
- проф. др Зоран Крстић, Православни богословски факултет Универзитета у Београду;

Потпис: _____

- проф. др Владан Таталовић, Православни богословски факултет Универзитета у Београду;

Потпис _____

- проф. др Далибор Ђукић, Правни факултет Универзитета у Београду, ментор

Потпис: _____